

Vergaderjaar 2019–2020

29 628

Politie

Nr. 962

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 juni 2020

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de actuele ontwikkelingen in het politieonderwijs. Tijdens het algemeen overleg over politieonderwijs en onderzoek van 27 juni 2019 (Kamerstuk 29 628, nr. 900), heb ik u toegezegd mijn visie te geven op de ontwikkeling van toekomstgericht politieonderwijs.

Goed politieonderwijs is van essentieel belang voor de professionaliteit van de politie. De politie is toegerust met het geweldsmonopolie en kent een omvangrijke sanctioneringsmacht. Hoogwaardig politieonderwijs is daarom van belang voor de politie, maar ook voor het gezag, de burgers en de maatschappij.

Ik hecht er belang aan dat toekomstgericht onderwijs zich continu ontwikkelt en aansluit bij de veranderende maatschappij en politiepraktijk. Daarbij is het een uitdaging om te zorgen voor enerzijds continuïteit in het politieonderwijs, de zorg voor een robuuste basis, anderzijds aan te sluiten bij de actuele ontwikkelingen in de politiepraktijk en de maatschappij. Belangrijke uitgangspunten die meegenomen worden bij de ontwikkeling van het toekomstgerichte onderwijs zijn flexibiliteit, meer gebruik van verschillende werkvormen, waaronder tijd- en plaats onafhankelijk onderwijs en een betere aansluiting van de opleidingen bij de politiepraktijk.

Recentelijk zijn, gelijktijdig met de Regeling vervroegd uittreden, de contouren voor het (vernieuwde) politieonderwijs vastgesteld. De Politieacademie en de politie zullen de komende jaren invulling en uitvoering geven aan het toekomstgericht politieonderwijs. Ik zal hier in deze brief nader op ingaan. Tot slot bevat deze brief mijn beleidsreactie op het Jaarbeeld politieonderwijs 2019 van de Inspectie Justitie en Veiligheid.

Modernisering van de basispolitieopleiding

In 2019 heeft de Politieacademie uitgangspunten voor de modernisering van het politieonderwijs opgesteld, een van de uitgangspunten was flexibiliteit.

Tevens heeft de korpsleiding in 2019 de nieuwe beroepsprofielen van de politie vastgesteld. Hierin zijn de actuele en voorziene ontwikkelingen en de toekomstige context van het politiewerk meegenomen.

De beroepsprofielen politieagent en rechercheur zijn uitgewerkt in de kwalificaties politieagent gebiedsgebonden politiezorg (GGP) en politieagent opsporing. Deze kwalificaties liggen ten grondslag aan het curriculum van de nieuwe basispolitieopleiding. De kwalificaties heb ik op advies van de Politieonderwijsraad op 4 juni jl. vastgesteld.

In mijn brief van 28 april 2020¹ informeerde ik uw Kamer over het bereikte onderhandelingsakkoord met de vakbonden. Op 26 mei jl. lieten de vakbonden weten dat hun achterban kon instemmen en is het akkoord ondertekend. Een onderdeel van dit akkoord zijn de contouren van de nieuwe basispolitieopleiding. De vernieuwing van deze opleiding leidt ertoe dat aspiranten hun opleiding in twee jaar voltooien en sneller als medewerker aangesteld kunnen worden. Dit is mogelijk door een andere organisatie van het onderwijs, het gebruik van digitale leermiddelen en het gebruik van verschillende leerroutes gebaseerd op de achtergrond en voorkennis van de aspiranten. Tevens zijn aspiranten tijdens hun opleiding al deels onder begeleiding inzetbaar in de praktijk. Dit heeft een positief effect op de politiecapaciteit. De nieuwe opleiding draagt ertoe bij dat de politie in staat is de verhoogde uitstroom bij de politie op te vangen.

Het is van belang dat de Politieacademie in staat is goed en efficiënt politieonderwijs te geven. Hierbij is samenwerking met het reguliere onderwijs een belangrijke pijler. Deze samenwerking, die plaatsvindt op zowel instellingsniveau als op het niveau van de totale branche, kan leiden tot versnelling van de duur van het onderwijs door vrijstellingen te verlenen op basis van een relevante vooropleiding. Ook kan de Politieacademie niet politie specifieke (delen van) opleidingen uitbesteden aan reguliere onderwijsinstellingen (ROC's, hogescholen, universiteiten).

Om tegemoet te komen aan de wens van de politie om enerzijds een opleiding voor de opsporing te creëren, en anderzijds iedere politiemedewerker voldoende kennis van de GGP mee te geven, worden er twee uitstroomprofielen gecreëerd. Afhankelijk van de behoefte van de politie kunnen de aspiranten in het tweede jaar op één van de twee aandachtsgebieden worden ingezet. In de eerste negen maanden van de opleiding volgen alle aspiranten dezelfde modules. Vervolgens vindt een verdieping van 3 maanden plaats op de GGP of opsporing. In het tweede jaar ligt de nadruk op het leren in de praktijk, de aspiranten worden onder begeleiding ingezet in de GGP en opsporing. Na afronding van de basispolitieopleiding krijgen de aspiranten een generieke aanstelling. Zij worden ingezet in de basisteams met het accent op GGP of op opsporing.

In het komende half jaar worden door de Politieacademie en de politie gezamenlijk het curriculum en het begeleidingsmodel voor de nieuwe opleiding verder uitgewerkt zodat in week 5 van 2021 de eerste pilotgroepen kunnen starten. Na de pilotfase en evaluatie van de pilot zullen de aspiranten in week 17 van 2021 starten met de vernieuwde basispolitieopleiding.

¹ Kamerstuk 29 628, nr. 946.

Voor de Politieacademie en de politie is dit een majeure operatie die veel van hen vraagt. Om ervoor te zorgen dat de opleiding op tijd geïmplementeerd kan worden is een strakke sturing en planning opgesteld. Hiervoor hebben de politie en de Politieacademie een realisatieplan geschreven en wordt nu de laatste hand gelegd aan het implementatieplan, waarin de governance, aanpak, planning en voortgangsbewaking zijn opgenomen. Op verzoek van de korpsleiding heeft Gateway review een quick scan uitgevoerd. Hierbij is aan de hand van documenten en interviews de kwaliteit van de besluit voorbereidende documenten beoordeeld door ervaren overheidsbestuurders. In het najaar zal door Gateway review een uitgebreider onderzoek naar de ontwikkeling van de basispolitieopleidingen worden uitgevoerd. Daarnaast heeft de door mij ingestelde audit commissie politie het realisatieplan beoordeeld. De aanbevelingen van de quick scan en de audit commissie worden meegenomen bij de het schrijven van het implementatieplan.

De druk op de Politieacademie en de politie blijft de komende jaren onverminderd hoog. De academie staat voor een grote uitdaging. Niet alleen zal er hard moeten worden gewerkt aan de realisatie en invoering van de nieuwe basispolitieopleiding, maar ook zullen de achterstanden die zijn opgelopen door de coronacrisis moeten worden ingelopen. De politie zal zich moeten inspannen om blijvend voldoende nieuwe medewerkers te werven en zal daarbij ook haar diversiteitsdoelstellingen willen realiseren. Daarnaast heeft de politie de opgave om de begeleiding van de aspiranten goed in te vullen. Tegelijkertijd wordt gezien op welke wijze de huidige groepen aspiranten overgezet kunnen worden naar de nieuwe basispolitieopleiding.

Ik zal de Politieacademie en de politie verzoeken een monitoringsinstrument te ontwikkelen om de implementatie en de realisatie van de nieuwe basispolitieopleiding te volgen en mij in het tripartiet overleg te informeren over de voortgang. Verder zal ik de Inspectie vragen bij haar reguliere onderzoeken naar het politieonderwijs aandacht te besteden aan de vernieuwde basispolitieopleiding zodra er ervaring is opgedaan met de werking in de praktijk.

Introductie nieuw niveau in het politieonderwijs

Met het arbeidsvoorwaardenakkoord politie 2018–2020 is het Associatie degree (Ad) niveau geïntroduceerd in de politieorganisatie en het politieonderwijs. De Ad is de brug tussen mbo- en hbo-bachelor niveau. Dit vergemakkelijkt de doorstroom binnen de politieorganisatie en draagt bij aan de verhoging van het algemene opleidingsniveau van het korps. Het Ad-niveau wordt in eerste instantie verbonden aan de functie Operationeel Expert in het Landelijk Functiehuis Nederlandse Politie. Binnen de contouren van de modernisering van het politieonderwijs zal hiertoe een passende Ad opleiding gezocht of ontwikkeld worden.

Jaarbeeld Politieonderwijs 2019

De Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna Inspectie) heeft haar Jaarbeeld Politieonderwijs 2019 (hierna Jaarbeeld) opgesteld. Hierbij bied ik uw Kamer het Jaarbeeld² en mijn beleidsreactie aan. In 2019 onderzocht de Inspectie de huidige basispolitieopleidingen, te weten de basis politiemedewerker (mbo-3) en allround politiemedewerker (mbo-4). De Inspectie richtte zich hierbij op de kwaliteit van de opleidingen en de aansluiting hiervan op de praktijk. De Inspectie is positief over de opleidingen. Aspiranten worden opgeleid tot het vastgestelde niveau van startbe-

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

kwaamheid en ze functioneren na afronding van hun opleiding als beginnend beroepsbeoefenaar.

Tegelijkertijd signaleert de inspectie vier verbeterpunten, namelijk de uitval onder studenten, de ervaren werkdruk bij de Politieacademie, de beperkte capaciteit voor examinering en het beperkte instrumentarium om de kwaliteit van opleidingen te meten.

Daarnaast constateert de Inspectie dat de sturing van de drie voor het politieonderwijs verantwoordelijke organisaties (de Politieacademie, de politie en mijn departement) versterkt moet worden. Concreet richten de aanbevelingen zich op een duidelijke en eenduidige taakverdeling tussen Politieacademie en politie, een concrete en realistische planvorming en de realisatie van plannen (Politieacademie en politie), een actueel zicht op knelpunten in de begeleiding van aspiranten (politie) en een goede aansluiting tussen de Plan-Do-Check-Act-cirkels van PA en politie (ministerie). De Inspectie beveelt aan om alle verbeterpunten mee te nemen in de vormgeving van het vernieuwde basispolitieonderwijs.

In een gezamenlijk bestuurlijk overleg van de Politieacademie, de politie en mijn departement, overeenkomstig de aanbevelingen van het rapport van ABDTOPConsult,³ met de Inspectie hebben alle partijen de aanbevelingen onderschreven. Afgesproken is dat de drie partijen bij de ontwikkeling van de nieuwe basispolitieopleiding de aanbevelingen van de Inspectie actief zullen oppakken. De aanbevelingen voor de Politieacademie en de politie worden meegenomen in het implementatieplan van de nieuwe basispolitieopleiding. De voortgang hiervan wordt gemonitord in het tripartiet overleg.

De ambities voor de vernieuwing van de basispolitieopleiding liggen hoog en zullen een forse inspanning vragen van Politieacademie en politie. De komende periode zal er hard worden gewerkt door het programmateam, maar ook door ontwikkelaars, onderwijskundigen, docenten, praktijkbegeleiders en nog vele anderen om een moderne en kwalitatief hoogwaardige opleiding neer te zetten. Ik zal uw Kamer periodiek rapporteren over de voortgang van de actuele ontwikkelingen in het politieonderwijs, waaronder de vernieuwing van de basispolitieopleiding en de invoering van de Ad.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

³ Kamerstuk 29 628, nrs. 868 en 871.